

บทที่ 4

วิเคราะห์ปัญหาการใช้บังคับวิธีการเพื่อความปลอดภัย

จากการศึกษามาตรการวิธีการเพื่อความปลอดภัยของไทยและของต่างประเทศ พบว่ามาตรการใช้บังคับวิธีการเพื่อความปลอดภัยของไทยมีวัตถุประสงค์เหมือนกับมาตรการใช้บังคับวิธีการเพื่อความปลอดภัยของต่างประเทศ กล่าวคือ เป็นการป้องกันการกระทำความผิดซ้ำซึ่งถือว่าเป็นมาตรการในการป้องกันก่อนที่จะกระทำความผิด หรืออาจจะเรียกว่าเป็นการลงโทษเพื่อป้องกันซึ่งมาตรการดังกล่าวถือว่าเป็นการป้องกันสังคมจากอาชญากรรมที่อาจเกิดขึ้นในอนาคตจากบุคคลที่มีสภาพอันตรายหรือบุคคลที่มีการกระทำความผิดคดีนี้เพื่อเป็นการป้องกันหรือยับยั้งไม่ให้เกิดกลับมากระทำความผิดซ้ำอีก โดยการใช้ควบคู่กับโทษ วิธีการเพื่อความปลอดภัยถือเป็นมาตรการบังคับทางอาญาที่มีวัตถุประสงค์ในการป้องกันพิเศษ ซึ่งทฤษฎีการใช้วิธีการเพื่อความปลอดภัยของไทยสอดคล้องกับทฤษฎีของต่างประเทศ ในบางทฤษฎี ไม่ว่าจะเป็นทฤษฎีอัตราประโยชน์ หลักพอสมควรแก่เหตุ หลักการคำนึงถึงข้อเท็จจริงเกี่ยวกับผู้กระทำความผิดเป็นรายบุคคล เป็นต้น

จากการศึกษาวิธีการเพื่อความปลอดภัยของไทยและของต่างประเทศในบทที่ 2 บทที่ 3 พบว่ามาตรการใช้บังคับวิธีการเพื่อความปลอดภัยของประเทศต่าง ๆ เหล่านั้น มีความเหมือนและคล้ายกับของประเทศไทยและในบางมาตรการนั้นก็มีความแตกต่างกัน ซึ่งผู้เขียนจะนำมาวิเคราะห์เปรียบเทียบกับมาตรการเพื่อความปลอดภัยของไทย ทั้ง 5 ประการ ดังนี้

1. การกักกัน

จากการศึกษาการใช้วิธีการเพื่อความปลอดภัยในกรณีการกักกัน สามารถวิเคราะห์ได้โดยลำดับ ดังนี้

มาตรการกักกันของประเทศฝรั่งเศส ถือเป็นการกักกันเพื่อความปลอดภัยของผู้กระทำความผิดในสถานที่ปิด แต่ไม่ใช่ว่าผู้กระทำความผิดทุกคน จะต้องใช้มาตรการนี้ เฉพาะบุคคลที่มีปัญหาเฉพาะตัวที่สื่อแสดงให้เห็นว่าเสี่ยงต่อการกระทำความผิดซ้ำ หรือ มีความเป็นไปได้สูงที่จะกลับไปกระทำความผิดซ้ำ ตามที่กำหนดในประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา ซึ่งอาจมาจากสาเหตุทางจิตใจหรือข้อบกพร่องทางจิตใจของผู้กระทำความผิดเอง ซึ่งมาตรการนี้จะใช้เฉพาะกับผู้ที่ถูกลงโทษจำคุก มากกว่า 15 ปีขึ้นไปและถือเป็นโทษหนักที่สุด เช่น ความผิดฐานฆ่าผู้อื่น ทำร้าย

ร่างกายผู้เยาว์ที่อายุ ไม่เกิน 15 ปี ซึ่งไม่มีเจตนาฆ่าแต่ถึงแก่ความตาย หรือคดีความผิดทางเพศ คดีประทุษร้ายข่มขืนหรือคดีที่มีโทษหนักตามประมวลกฎหมายมาตรา 221 – 2, 221-3, 221-4, 222-2 – 222 – 6 , 222-24 – 222-26, 224-2 เป็นต้น

การกักกันเพื่อความปลอดภัยนี้ ไม่ถือว่าเป็นการลงโทษ แต่จะเป็นการบำบัดฟื้นฟู รักษาผู้กระทำความผิดที่มีปัญหา เพื่อให้กลับคืนสู่สังคม และอยู่ในสังคมได้อย่างสงบสุขเหมือน เช่นปกติชนทั่วไป วัตถุประสงค์สำคัญของมาตรการนี้คือ ป้องกันไม่ให้กลับไปกระทำความผิดซ้ำ ฉะนั้น บุคคลที่กระทำความผิดคนใดที่มีแนวโน้ม หรือ มีความเสี่ยงที่จะกลับไปกระทำความผิดอีก ไม่ว่าจะในรูปแบบใดก็ตาม และต้องมีโทษตามคดีหนัก ผู้นั้นจะต้องได้รับการพิจารณาเสมอว่า สมควรหรือมีความจำเป็นที่จะต้องใช้มาตรการนี้หรือไม่ อย่างไร

มาตรการกักกันของประเทศเยอรมนี สำหรับมาตรการกักกันของประเทศเยอรมนี พบว่ามีปรากฏอยู่ในมาตรา 66 StGB กล่าวคือ การกักกันเพื่อวัตถุประสงค์ในการป้องกันการ ก่อให้เกิดความเสียหาย ถ้าผู้กระทำความผิดได้กระทำภายใต้เงื่อนไขใน (1-3) ศาลมีอำนาจออก คำสั่งภายใต้เงื่อนไขให้กักกันตัวไว้ในความควบคุมดูแลของรัฐเพื่อวัตถุประสงค์ในการป้องกันการ ก่อให้เกิดความเสียหายเพิ่มเติมจากโทษจำคุกเสรีภาพได้

ซึ่งวิธีการเพื่อความปลอดภัยในมาตรา 66 ดังกล่าวมานั้น ได้วางหลักเกณฑ์ในการ บังคับใช้มาตรการควบคุมตัวบุคคลไว้ในอำนาจรัฐโดยการกักกันแทนการจำคุก โดยมุ่งเน้นการ บังคับใช้มาตรการดังกล่าวกับผู้ที่เคยกระทำความผิดและต้องคำพิพากษาให้รับโทษจำคุกเสรีภาพมา ก่อน เพราะบุคคลดังกล่าวมีพฤติกรรมในการกระทำความผิดกฎหมายอย่างต่อเนื่อง หรือการกระทำ ความผิดชนิดนี้ซ้ำ ซึ่งถ้าพึ่งเพียงการลงโทษทางอาญาอย่างเดียวไม่สามารถที่จะช่วยปรับปรุงและ เปลี่ยนแปลงพฤติกรรมซ้ำให้กลับตนเป็นคนดีได้

มาตรการกักกันของประเทศญี่ปุ่น จากการศึกษาพบว่าประเทศญี่ปุ่นไม่มีมาตรการ กักกันโดยตรงเหมือนกับประเทศไทย แต่พบว่าประเทศญี่ปุ่นมีมาตรการในการคุมประพฤติ หรือ พักการลงโทษ ซึ่งเป็นมาตรการที่มีความมุ่งหมายให้ผู้ถูกคุมประพฤติหรือผู้ต้องพักการลงโทษ ปรับปรุงพฤติกรรมซ้ำ และป้องกันมิให้กลับไปกระทำความผิดซ้ำอีก ซึ่งเงื่อนไขการคุมประพฤติ สามารถแบ่งเป็นสองประการได้แก่

1) เงื่อนไขคุมประพฤติโดยทั่วไป ใช้บังคับกับผู้กระทำความผิดที่เป็นเยาวชนหรือ ผู้ใหญ่ โดยมีการบังคับใช้มาตรการดังต่อไปนี้

ก. กักบริเวณให้อยู่ในที่อยู่อาศัย และให้ประกอบอาชีพหรือทำงานที่เหมาะสมกับ ผู้กระทำความผิด

ข. ให้ประพฤติดนเป็นคนดีไม่กระทำฝ่าฝืนกฎหมาย

ค. ห้ามมิให้คบหาสมาคมกับบุคคลหรือสมาคมที่อาจเกี่ยวข้องกับภารกิจอาชญากรรมหรือการกระทำที่ผิดศีลธรรม และ

ง. กรณีที่ต้องเดินทางใช้เวลานานมากกว่า 7 วัน กรณีผู้เยาว์ และ 1 เดือนกรณีผู้ใหญ่ หรือย้ายที่อยู่ ต้องได้รับอนุญาตจากเจ้าพนักงานคุมประพฤติทุกครั้ง

2) เงื่อนไขคุมประพฤติพิเศษ ใช้สำหรับผู้ถูกคุมประพฤติหรือพักการลงโทษเฉพาะราย ที่จำเป็นต้องใช้มาตรการพิเศษบางประการในการคุมประพฤติ โดยกำหนดให้ต้องมารายงานตัว ณ สำนักงานคุมประพฤติประจำเขตภายในรอบเวลาที่กำหนดสม่ำเสมอ หรือส่งให้ไปทำงานอาสาสมัครบริการสังคมเดือนละหนึ่งครั้ง หรือส่งให้ต้องทำงานหรืออาชีพทำภายในเวลาที่กำหนด การสั่งห้ามดื่มสุรายาเมา หรือสั่งให้ชดใช้ค่าเสียหายแก่เหยื่ออาชญากรรม โดยเร็ว เป็นต้น และ ผู้มีอำนาจเข้าควบคุมความประพฤติของผู้ถูกคุมประพฤติภายใต้เงื่อนไขพิเศษ ได้แก่ อาสาสมัครคุมประพฤติ เป็นต้น

จากการศึกษาและวิเคราะห์เปรียบเทียบมาตรการกักกันของทั้งสามประเทศพบว่า ประเทศเยอรมนีมีกฎหมายว่าด้วยการกักกันที่คล้ายคลึงกับของประเทศไทยมากที่สุด และจากการศึกษายังพบว่ามาตรการกักกันของไทยในประมวลกฎหมายอาญามาตรา 41 มีปัญหาในการบังคับใช้อยู่หลายประการ เห็นได้จากเงื่อนไขการบังคับใช้การกักกันนั้นมีข้อหลายประเด็นที่ต้องนำมาวิเคราะห์ กล่าวคือ เงื่อนไขการบังคับใช้มาตรการกักกันที่บัญญัติไว้ในมาตรา 41 (1)-(8) พบว่า ความผิดที่กำหนดดังกล่าวนั้นยังไม่ครอบคลุมในทุกฐานความผิด ซึ่งปัจจุบันสังคมไทยเปลี่ยนแปลงไปมาก ไม่ว่าจะเป็นด้านสังคม วัฒนธรรม เทคโนโลยี ตลอดจนรูปแบบการกระทำ ความผิดที่มีความสลับซับซ้อนมากยิ่งขึ้น ประกอบกับประมวลกฎหมายอาญาไทยประกาศใช้ตั้งแต่ปี พ.ศ. 2499 จึงไม่สอดคล้องและเหมาะสมกับสภาพสังคมไทยในปัจจุบัน

ปัจจุบันรูปแบบการกระทำความผิดมีหลากหลายมากยิ่งขึ้น ประกอบการกระทำความผิดอาญานั้น ไม่ได้มีเฉพาะที่ปรากฏในประมวลกฎหมายอาญาดังที่บัญญัติไว้ในมาตรา 41 (1)-(8) แห่งประมวลกฎหมายอาญาเท่านั้น หากแต่ปรากฏอยู่ในพระราชบัญญัติต่างๆ มากมายหลายฉบับ ยกตัวอย่างเช่น พระราชบัญญัติว่าด้วยความผิดอันเกิดจากการใช้เชื้อ พ.ศ. 2534 พระราชบัญญัติว่าด้วยการกระทำความผิดเกี่ยวกับคอมพิวเตอร์ พ.ศ.2550 และพระราชบัญญัติยาเสพติดให้โทษ พ.ศ. 2522 ซึ่งถือว่าเป็นความผิดที่พบมากที่สุดในสังคมไทยปัจจุบันดังจะเห็นได้จากสถิติจำนวน

นักโทษเด็ดขาดของกรมราชทัณฑ์¹³⁷ พบว่าคดีเกี่ยวกับยาเสพติดเป็นคดีที่มีปริมาณนักโทษเด็ดขาดมากที่สุด เมื่อเทียบกับคดีอื่นๆ

จากการศึกษายังพบว่าคดียาเสพติดเป็นต้นเหตุของการเกิดปัญหาอาชญากรรมประเภทอื่นๆ ดังนั้น หากพิจารณามาตรา 41 แห่งประมวลกฎหมายอาญาจะพบว่ามาตราดังกล่าวไม่สามารถบังคับใช้กับคดียาเสพติดได้ ดังนั้น รัฐบาลจึงควรมาตรการในการป้องกันไม่ให้ผู้กระทำความผิดเกี่ยวกับคดียาเสพติดได้หันกลับไปกระทำความผิดซ้ำอีก เช่น กลุ่มบุคคลที่มียาเสพติดไว้เพื่อเสพ หรือกลุ่มบุคคลที่เป็นผู้ติดยาเสพติดซึ่งถือว่าเขาเหล่านั้นเป็นผู้ป่วยที่ควรได้รับการรักษาบำบัดฟื้นฟู ทั้งนี้ก็เพื่อให้เขาเหล่านั้นกลับตนเป็นพลเมืองดีของสังคมและหันกลับมาใช้ชีวิตในสังคมได้อย่างปกติสุขไม่หวนกลับไปยุ่งเกี่ยวกับยาเสพติดอีก มาตรการกักกันซึ่งเป็นหนึ่งในมาตรการวิธีการเพื่อความปลอดภัยที่สามารถนำมาใช้บังคับกับผู้กระทำความผิดเกี่ยวกับยาเสพติดในบางคนที่ยังสามารถกลับตนเป็นคนดีของสังคมได้ เช่น บุคคลที่หลงผิดเข้าไปยุ่งเกี่ยวกับยาเสพติดโดยการเสพ แม้ประเทศไทยจะมีพระราชบัญญัติฟื้นฟูสมรรถภาพผู้ติดยาเสพติด พ.ศ.2534 แต่เนื่องจากมาตรการการฟื้นฟูผู้ติดยาเสพติดนั้นมีเงื่อนไขในการเข้ารับการรักษา เช่น ไม่ปรากฏว่าต้องหาอยู่ในระหว่างถูกดำเนินคดีในความผิดฐานอื่น ซึ่งมีโทษจำคุกหรือต้องคำพิพากษาให้จำคุก เป็นต้น และกลุ่มบุคคลที่มีเมทแอมเฟตามีนไว้ในครอบครองเพื่อเสพซึ่งถือว่าเป็นกลุ่มบุคคลที่กระทำผิดมากที่สุด ดังนั้น หากรัฐนำบุคคลเหล่านั้นไปลงโทษโดยไม่ได้ให้โอกาสเขากลับตนเป็นพลเมืองดีของสังคม หรือให้โอกาสเขาได้รับการบำบัดฟื้นฟู และฝึกหัดอาชีพ ในทางกลับกันหากรัฐนำบุคคลเหล่านี้ไปต้องโทษในเรือนจำ ก็เปรียบเสมือนกับการซ้ำเติมเขาเหล่านั้นให้มีตราบาปติดตัวก็เนื่องด้วยการที่เขาเหล่านั้นเข้าไปอยู่ในเรือนจำในระยะเวลาเพียงสั้นๆ อาจจะทำให้เขาได้เรียนรู้สิ่งไม่ดีจากบุคคลในเรือนจำซึ่งเต็มไปด้วยอาชญากรหลากหลายคดี และเมื่อออกจากเรือนจำเขาเหล่านั้นไม่สามารถกลับมามีชีวิตเหมือนเช่นคนปกติได้เพราะเขาเหล่านั้นถูกตราหน้าว่าเป็นคนขี้คุก ดังนั้น หากเรานำมาตรการวิธีการเพื่อความปลอดภัยมาบังคับใช้กับความผิดเกี่ยวกับยาเสพติดด้วยก็จะเป็นประโยชน์ต่อผู้กระทำความผิดกลุ่มดังกล่าวรวมทั้งเป็นประโยชน์ต่อสังคมไทยไม่น้อย ทั้งนี้ เพื่อให้โอกาสผู้กระทำความผิดได้หวนกลับมาใช้ชีวิตได้เหมือนคนปกติ อันจะส่งผลให้ปริมาณคดีลดลงและเป็นการลดปริมาณนักโทษในเรือนจำอีกด้วย

จากการศึกษามาตรา 41 แห่งประมวลกฎหมายอาญาไทยพบข้อบกพร่องดังเหตุผลที่กล่าวมาข้างต้น โดยเฉพาะในคดียาเสพติดที่ไม่สามารถนำมาตรการกักกันมาใช้บังคับได้เลย

¹³⁷ สถิติผู้ต้องขังราชทัณฑ์ทั่วประเทศ สํารวจ ณ วันที่ 21 พฤษภาคม 2558 ศูนย์ทะเบียนประวัติผู้ต้องขัง กองแผนงาน กรมราชทัณฑ์ สืบค้นจาก <http://www.correct.go.th/correct2009/stat/stathomepage/> เมื่อวันที่ 30 พฤษภาคม 2558

เพราะความผิดเกี่ยวกับคดีอาชญากรรมคดีไม่มีปรากฏอยู่ในมาตรา 41 (1) - (8) ดังนั้น ผู้วิจัยจึงเห็นว่าควรมีการแก้ไขประมวลกฎหมายอาญา มาตรา 41 ให้มีความทันสมัยสอดคล้องกับสภาพสังคมไทยปัจจุบัน

2. การห้ามเข้าเขตกำหนด

จากการศึกษาพบว่าประเทศเยอรมนี ประเทศฝรั่งเศส และประเทศญี่ปุ่น ไม่ปรากฏมาตรการในการห้ามเข้าเขตกำหนดโดยตรง ปรากฏแต่มาตรการใกล้เคียง เช่น มาตรการในการปล่อยตัวผู้ถูกกักกัน โดยห้ามเข้าออกสถานที่บางแห่ง และใช้เครื่องติดตามตัวหรืออุปกรณ์อิเล็กทรอนิกส์ปรากฏในวิธีการเพื่อความปลอดภัยของฝรั่งเศส หรือจะเป็นมาตรการในการคุมประพฤติและการปล่อยโดยมีทัณฑ์บน โดยการอยู่ในความดูแลของเจ้าพนักงานคุมประพฤติและอาสาสมัครคุมประพฤติของประเทศญี่ปุ่น และมาตรการควบคุมตัวไว้ในสถานที่เฉพาะเพื่อการเลิกสารมีนเมา หรือเกรงว่าจะไปกระทำอันตรายแก่สังคมของประเทศเยอรมนี เป็นต้น

และจากการศึกษาประมวลกฎหมายอาญาของไทย มาตรา 44 พบว่า ปัจจุบันยังไม่มี การบังคับใช้มาตรการห้ามเข้าเขตกำหนดอย่างจริงจัง ซึ่งอาจจะเกิดจากการที่เจ้าหน้าที่ผู้ปฏิบัติตามกฎหมายไม่ว่าจะเป็นเจ้าหน้าที่ตำรวจ พนักงานอัยการ ตลอดจนตัวผู้พิพากษาเองยังไม่ทราบหากศาลพิพากษาให้จำเลยปฏิบัติตามคำพิพากษาโดยห้ามเข้าสถานที่ใดสถานที่หนึ่ง และภายหลังศาลมีคำพิพากษาแล้วเจ้าหน้าที่หรือหน่วยงานใดจะเป็นผู้ดูแลและรับผิดชอบคอยติดตามไม่ให้ผู้ต้องหาหรือจำเลยเข้าไปในสถานที่ต้องห้ามดังกล่าว หรือหากจะให้พนักงานคุมประพฤติคอยสอดส่องดูแล ก็คงจะเป็นเรื่องยาก เนื่องจากพนักงานคุมประพฤตินี้มีจำนวนน้อยและไม่เพียงพอต่อปริมาณงาน และแม้ประมวลกฎหมายอาญา มาตรา 194 จะบัญญัติกำหนดโทษสำหรับผู้ต้องคำพิพากษาห้ามเข้าเขตกำหนดตาม มาตรา 45 ไว้ แต่ในทางปฏิบัติแล้วเจ้าหน้าที่ไม่สามารถทราบได้ว่าผู้ต้องคำพิพากษากระทำการฝ่าฝืนข้อห้ามดังกล่าวหรือไม่ ดังนั้น ผู้วิจัยจึงเห็นว่ารัฐควรหามาตรการการบังคับใช้ให้เกิดเป็นรูปธรรมหากศาลมีคำพิพากษา

และจากการศึกษาพบว่าประมวลกฎหมายอาญาของไทย มาตรา 194 กำหนดโทษสำหรับผู้ฝ่าฝืนคำสั่งศาล ไว้ว่า “ผู้ใดต้องคำพิพากษาห้ามเข้าเขตกำหนดตาม มาตรา 45 เข้าไปในเขตกำหนดต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินหนึ่งปีหรือปรับไม่เกินสองพันบาทหรือทั้งจำ ทั้งปรับ” ซึ่งเมื่อพิจารณาโทษปรับแล้วจะพบว่าโทษปรับมีจำนวนน้อยจนอาจทำให้ผู้ต้องคำพิพากษาไม่มีความเกรงกลัวต่อการกระทำความผิดดังกล่าว และหากศึกษาเปรียบเทียบกับโทษปรับในฐานความผิดลหุโทษ พบว่าความผิดลหุโทษที่มีการแก้ไขปรับปรุงใหม่มีอัตราโทษปรับไม่เกินหนึ่ง

หมิ่นบาท ดังนั้น ผู้วิจัยจึงเห็นว่าเพื่อให้ผู้กระทำความผิดเกิดความเกลือกกลัวต่อการกระทำความผิดดังกล่าว จึงเห็นควรให้มีการแก้ไขเพิ่มเติมโทษปรับให้มีความเหมาะสมกับสภาพเศรษฐกิจของสังคมไทยในปัจจุบัน

3. การเรียกประกันทัณฑ์บน

การเรียกประกันทัณฑ์บน คือ การที่ผู้ยื่นสัตยาตต่อศาลว่าจะไม่ก่อเหตุร้าย หรือ ก่อให้เกิดอันตรายแก่บุคคลหรือทรัพย์สินของบุคคลอื่นภายในเวลาที่ศาลกำหนด ทั้งนี้ หากฝ่าฝืน จะยินยอมชำระเงินให้แก่ศาลตามจำนวนที่ระบุไว้ในทัณฑ์บน ซึ่งมาตรการดังกล่าวนี้ ถือว่าเป็น มาตรการป้องกันก่อนมีการกระทำความผิดเกิดขึ้น

และจากการศึกษาวิธีการเพื่อความปลอดภัยของประเทศเยอรมนี ประเทศฝรั่งเศส และ ประเทศญี่ปุ่นพบว่าประเทศต่างๆ เหล่านี้ไม่ได้กำหนดมาตรการในการเรียกประกันทัณฑ์บนไว้ เหมือนประเทศไทยแต่ทุกประเทศปรากฏมาตรการในการควบคุมหรือป้องกันบุคคลที่เกรงว่าจะ ก่อให้เกิดอันตรายแก่สังคมไม่ให้ทำอันตรายแก่สังคมได้ โดยการใช้มาตรการคุมประพฤติ ตลอดจน การบำบัดฟื้นฟูให้บุคคลเหล่านั้นกลับออกมาใช้ชีวิตได้อย่างปกติและไม่เป็นปัญหาของสังคมอีก

จากการศึกษาประมวลกฎหมายอาญาของไทยมาตรา 46 ในบทที่ 3 พบว่า วัตถุประสงค์หลักของการประกันทัณฑ์บน คือ การสัตยาตต่อศาลว่าจะไม่ก่อเหตุร้าย หรือ ก่อให้เกิดอันตราย แก่บุคคลหรือทรัพย์สินของบุคคลอื่นภายในเวลาที่ศาลกำหนด ทั้งนี้ หากฝ่าฝืนจะยินยอมชำระเงิน ให้แก่ศาลตามจำนวนที่ระบุไว้ในทัณฑ์บน

นอกจากนี้ยังพบว่ามาตรา 7 แห่งพระราชบัญญัติให้ใช้ประมวลกฎหมายอาญา พ.ศ. 2499 บัญญัติว่า "ในกรณีวิธีการเพื่อความปลอดภัยตามมาตรา 46 แห่งประมวลกฎหมายอาญาให้นำ บทบัญญัติแห่งประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญามาบังคับใช้เสมือนเป็นความผิดอาญา แต่ห้าม มิให้คุมขังชั้นสอบสวนเกินกว่าสี่สิบแปดชั่วโมงนับแต่เวลาที่ผู้ถูกจับมาถึงที่ทำการของพนักงาน ฝ่ายปกครองหรือตำรวจ แต่มิให้นับเวลาเดินทางตามปกติที่นำตัวผู้ถูกจับมาศาลรวมเข้าใน กำหนดเวลาสี่สิบแปดชั่วโมงนั้นด้วย"

จากการศึกษามาตรา 7 แห่งพระราชบัญญัติให้ใช้ประมวลกฎหมายอาญา พ.ศ. 2499 ดังกล่าวข้างต้นพบว่า หากมีการเรียกประกันทัณฑ์บนตามมาตรา 46 พระราชบัญญัติให้ใช้ประมวล กฎหมายอาญาให้นำประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญามาบังคับใช้เสมือนเป็นความผิดอาญา ซึ่งคำว่า "เสมือนเป็นความผิดอาญา" นั้น หมายความว่า พนักงานสอบสวนจะต้องสอบสวน รวบรวมพยานหลักฐานเสมือนหนึ่งว่าคดีนี้เป็นความผิดอาญาทั่วไป โดยการนำหลักวิธีพิจารณา

ความอาญามาใช้ตั้งแต่กระบวนการสอบสวน กระบวนการสั่งคดีของพนักงานสอบสวน กระบวนการสั่งคดีของพนักงานอัยการ กระบวนการจับกุม กระบวนการปล่อยชั่วคราว ตลอดจนกระบวนการพิจารณาคดีของศาล

ประเด็นปัญหาจึงพบว่าพระราชบัญญัติให้ใช้ประมวลกฎหมายอาญา พ.ศ.2499 มาตรา 7 ในตอนท้าย บัญญัติว่า "แต่ห้ามมิให้คุมขังชั้นสอบสวนเกินกว่าสี่สิบแปดชั่วโมงนับแต่เวลาที่ผู้ถูกจับมาถึงที่ทำการของพนักงานฝ่ายปกครองหรือตำรวจ แต่มิให้นับเวลาเดินทางตามปกติที่นำตัวผู้ถูกจับมาศาลรวมเข้าในกำหนดเวลาสี่สิบแปดชั่วโมงนั้นด้วย" จากกรณีดังกล่าวกฎหมายไม่ได้บัญญัติชัดเจนว่า หากกรณีที่พนักงานสอบสวนควบคุมตัวผู้ถูกจับเกินสี่สิบแปดชั่วโมงแล้วจะต้องปฏิบัติต่อผู้ถูกจับอย่างไร พนักงานสอบสวนสามารถจะได้นำตัวผู้ถูกจับไปฝากขังตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา หรือต้องนำตัวไปมัดฟ้องตามพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลแขวงและวิธีพิจารณาคดีความอาญาในศาลแขวง และหากไม่ได้มัดฟ้องการที่จะฟ้องผู้ต้องหาต่อศาลพนักงานอัยการจะต้องขออนุญาตฟ้องผู้ต้องหาต่ออัยการสูงสุดหรือไม่ ที่กล่าวมาทั้งหมดคือความไม่ชัดเจนของกฎหมายทำให้พนักงานผู้ปฏิบัติตามกฎหมายเกิดความไม่มั่นใจในการบังคับใช้กฎหมายจึงไม่กล้าที่นำกฎหมายในส่วนที่เกี่ยวกับเรื่องดังกล่าวมาบังคับใช้อย่างจริงจัง ทั้งที่กฎหมายดังกล่าวมีประโยชน์อย่างมากในการป้องกันสังคมให้ปลอดภัยจากปัญหาอาชญากรรม

ดังนั้น เพื่อให้การบังคับใช้กฎหมายในเรื่องการเรียกประกันทัณฑ์บนมีความชัดเจนและเป็นไปในแนวทางเดียวกันรัฐควรแก้ไขพระราชบัญญัติให้ใช้ประมวลกฎหมายอาญา พ.ศ.2499 ให้มีความทันสมัยเหมาะสมกับสภาพสังคมไทยในปัจจุบัน

และหากภายหลังจากการสอบสวนและรวบรวมพยานหลักฐานแล้วเสร็จ พนักงานอัยการมีความเห็นควรสั่งฟ้องผู้ต้องหาต่อศาล ปัญหาที่ต้องพิจารณาคือว่า พนักงานอัยการจะต้องฟ้องผู้ต้องหาต่อศาลจังหวัด หรือศาลแขวง หรือว่าฟ้องตามฐานความผิดที่ผู้ต้องหาอาจจะก่อให้เกิดอันตรายแก่บุคคลอื่นเป็นหลัก ซึ่งผู้วิจัยเห็นว่าประเด็นดังกล่าวยังไม่มีความชัดเจน เพราะเนื่องจากความผิดตามมาตรา 46 แห่งประมวลกฎหมายอาญาเป็นกรณีที่ความผิดยังไม่เกิดขึ้น เพียงแต่อาจจะก่อเหตุร้ายให้เกิดอันตรายแก่บุคคลหรือทรัพย์สินของผู้อื่น หรือจะกระทำการใดให้เกิดความเสียหายแก่สิ่งแวดลอมหรือทรัพยากรธรรมชาติตามกฎหมายเกี่ยวกับสิ่งแวดลอมและทรัพยากรธรรมชาติ เมื่อมีเหตุอันสมควรเชื่อว่าจะเกิดเหตุดังกล่าวศาลก็มีอำนาจบังคับใช้มาตรการดังกล่าวได้ แต่กฎหมายก็หาได้บัญญัติให้อำนาจศาลใดเป็นผู้พิจารณาและตัดสินใจคดีดังกล่าว ซึ่งหากพิจารณาเปรียบเทียบกับวิธีการเพื่อความปลอดภัยประเภทอื่นๆ ก็จะพบว่ามาตรการอื่นๆ นั้นเป็นกรณีที่ความผิดได้เกิดขึ้นแล้ว พนักงานอัยการจึงสามารถฟ้องต่อศาลตามฐานความผิดที่ก่อขึ้นได้ ดังนั้น เพื่อความชัดเจนในการดำเนินคดีของพนักงานสอบสวนและพนักงานอัยการ ผู้วิจัยจึงเห็น

ควรให้มีการแก้ไขเพิ่มเติมบทบัญญัติของกฎหมายกำหนดอำนาจพิจารณาและตัดสินคดีของศาลในส่วนที่เกี่ยวกับมาตรา 46 แห่งประมวลกฎหมายอาญาให้มีความชัดเจน

4. การควบคุมตัวไว้ในสถานพยาบาล

จากการศึกษาการใช้วิธีการเพื่อความปลอดภัยในกรณีการควบคุมตัวไว้ในสถานพยาบาลของทั้งสามประเทศพบว่า

มาตรการควบคุมตัวไว้ในสถานพยาบาลของประเทศเยอรมนี ได้บัญญัติไว้ในมาตรา 63 โดยกำหนดให้อำนาจการพิจารณาและการมีคำสั่งให้บุคคลเข้ารับการรักษาตัวในโรงพยาบาลโรคประสาทเป็นอำนาจของศาลแห่งสหพันธ์และจะกระทำได้อต่อเมื่อผู้กระทำความผิดมีพฤติกรรมที่เป็นไปตามเงื่อนไขที่กฎหมายกำหนดอันอาจก่อให้เกิดภัยอันตรายขึ้นในอนาคต

นอกจากนี้ยังพบว่า มาตรา 64 กำหนดให้มีการควบคุมตัวบุคคลที่เสพสุรา หรือของมีเมาไว้ในสถานที่เหมาะสม กล่าวคือ บุคคลใดเสพยัติดสารมีเมาหรือยาเสพติด และมีเหตุอันควรเชื่อได้ว่า จะกระทำความผิดในระหว่างที่มีเมา หรือควบคุมสติไม่ได้ หรือไม่รู้สึกลึกซอบ หรือมีพยานหลักฐานยืนยันว่าบุคคลดังกล่าวมีอาการวิกลจริตขณะมีเมา ศาลอาจมีคำสั่งให้ทำการควบคุมตัวไว้ในสถานที่เหมาะสมเพื่อรักษาบำบัดอาการอันอาจทำให้บุคคลนั้นกระทำความผิดที่ก่อให้เกิดอันตรายในอนาคต แต่ศาลอาจไม่มีคำสั่งหากไม่ปรากฏชัดว่า การควบคุมตัวไว้ในสถานที่เหมาะสมเพื่อการเลิกสารมีเมามีโอกาสที่จะทำให้บุคคลนั้นเลิกพฤติกรรมกระเสพยัติดสารเสพติดได้สำเร็จ หรือเป็นที่เชื่อได้ว่าบุคคลนั้นจะกลับไปกระทำผิดอีก

มาตรการควบคุมตัวบุคคลที่มีอาการทางจิตของประเทศฝรั่งเศส จากการศึกษานโยบายที่ 3 พบว่า ประเทศฝรั่งเศสบังคับใช้มาตรการกักกันเพื่อความปลอดภัย กรณีบุคคลที่กระทำความผิดคนใดที่มีแนวโน้ม หรือ มีความเสี่ยงที่จะกลับไปกระทำความผิดได้ ไม่ว่าจะในรูปแบบใดก็ตาม และต้องมีโทษตามคดีหนัก ทั้งนี้ เพื่อการบำบัดฟื้นฟู รักษาผู้กระทำความผิดที่มีปัญหาให้เข้ากลับคืนสู่สังคมและอยู่ในสังคมได้อย่างสงบสุข นอกจากนี้ยังเป็นการป้องกันไม่ให้เขากลับไปกระทำความผิดซ้ำอีก

โดยบุคคลผู้กระทำความผิดนี้จะถูกส่งตัวไปยัง Centre socio-médico-judiciaire ซึ่งเป็นที่บำบัดทางจิตใจ ได้รับการตรวจร่างกาย และได้รับการดูแลอย่างยุติธรรม ในปัจจุบันมี อยู่ 8 แห่งตามเมืองใหญ่กระจายทั่วๆ ทุกแคว้นของประเทศฝรั่งเศส ซึ่งในระหว่างนี้ผู้กระทำความผิดที่ถูกส่งมาเขียวยานนั้น สามารถได้รับการอบรมการศึกษาขั้นพื้นฐาน อบรมศิลปวัฒนธรรม เล่นกีฬาตามใจชอบ ออกกำลังกาย และรวมไปถึงงานอดิเรกที่เป็นคุณ รวมถึงการได้รับการอบรมแนะแนวการศึกษาอาชีพ อีกด้วย

นอกจากนั้น ยังได้รับการบำบัดทางจิตอย่างเคร่งครัด และ สม่่าเสมอ สามารถมีญาติ หรือคนมาเยี่ยมได้และคุยโทรศัพท์ได้ในแต่ละวัน และที่สำคัญไปกว่านั้น ยังได้รับอนุญาตให้ออกไปข้างนอกได้ในบางวัน โดยต้องมีระบบการคุ้มกันไว้ด้วย เช่น เครื่องติดตามตัว หรือ อุปกรณ์การติดตามตัวบางประเภทด้วย โดยศาลจะเป็นผู้กำหนด ให้เหมาะสมกับการกระทำผิดหรือลักษณะพฤติกรรมของผู้นั้นอีกด้วย

มาตรการบังคับใช้วิธีการเพื่อความปลอดภัยกรณีผู้กระทำผิดที่มีอาการเจ็บป่วยทางจิตของประเทศญี่ปุ่น จากการศึกษาในบทที่ 3 พบว่า ประเทศญี่ปุ่นมีบทบัญญัติแห่งกฎหมายว่าด้วยสุขภาพจิต และสวัสดิการของผู้มีอาการเจ็บป่วยทางจิต โดยกำหนดให้ ผู้มีอาการเจ็บป่วยทางจิต หมายความว่า ผู้ที่ต้องทนทุกข์ทรมานจากโรคจิตเภท (Schizophrenia) ผู้ที่ได้รับอันตรายอย่างรุนแรงจากยาที่ออกฤทธิ์ต่อจิตประสาท (An Acute Poisoning by Mental Functional Drugs) ผู้ที่เสพติดยาที่ออกฤทธิ์ต่อจิตประสาท (Addiction to Mental Functional Drugs) ผู้ที่มีความบกพร่องด้านสติปัญญา (Intellectual Disability) ผู้ที่มีความผิดปกติด้านบุคลิกภาพ (Personality Disorder) และผู้ที่มีความพิการทางจิตจากเหตุอื่นๆ ซึ่งหากบุคคลมีอาการเจ็บป่วยทางจิตเหล่านี้กระทำความผิดทางอาญาย่อมส่งผลต่อการที่บุคคลนั้นจะต้องรับโทษ

เมื่อใดก็ตามที่ผู้กระทำความผิดอาญาเป็นบุคคลที่อยู่ในบังคับของกฎหมายมาตรา 39 แห่งประมวลกฎหมายอาญาญี่ปุ่น รัฐจำเป็นต้องมีการบังคับใช้มาตรการพิเศษแก่บุคคลเหล่านั้นทดแทนโทษทางอาญาที่มีอาจลงได้ หรือลงได้น้อยกว่าอัตราโทษที่กฎหมายกำหนด ซึ่งมาตรการพิเศษนี้ได้แก่ พระราชบัญญัติเกี่ยวกับการดูแล และรักษาทางการแพทย์แก่คนวิกลจริตและคนกึ่งวิกลจริต ผู้ซึ่งกระทำความผิดร้ายแรง(The Act on Medical Care and Treatment for Insane or Quasi-Insane Persons Who Have Caused Serious Case, Law No. 110 of 2003)

ภายใต้กฎหมายเกี่ยวกับการดูแลและรักษาทางการแพทย์แก่คนวิกลจริตและคนกึ่งวิกลจริตผู้ซึ่งกระทำความผิดร้ายแรงนี้ หากมีกรณีที่คดีที่คนวิกลจริต และบุคคลกึ่งวิกลจริตเป็นผู้กระทำความผิดนี้ไม่ถูกฟ้องคดีตามขั้นตอนอันเป็นผลมาจากความวิกลจริต หรือกึ่งวิกลจริต หรือคดีนั้นศาลพบว่าหรือมีคำพิพากษาว่าจำเลยไม่มีความผิดอันเป็นผลมาจากความวิกลจริตหรือกึ่งวิกลจริต และหากอัยการร้องขอเพื่อคนวิกลจริตและคนกึ่งวิกลจริต ด้วยการแสดงให้เห็นถึงเหตุจำเป็นที่ต้องดูแลรักษาทางการแพทย์เสียก่อนไม่ว่าจะเป็นเข้ารับการรักษาตัวในโรงพยาบาลหรืออยู่ในความดูแลฐานะคนไข้นอก รวมถึงแสดงรายละเอียดของการดูแลรักษานั้นๆ เมื่อนั้นหน่วยงานสำคัญหน่วยงานหนึ่งในศาลชั้นต้นอันประกอบด้วยผู้พิพากษา และผู้ตรวจสอบสุขภาพจิต (Mental Health Examiner) หรืออีกนัยหนึ่งคือนักจิตเวชจะต้องร่วมกันพิจารณาและตัดสินใจว่าจะพักการพิจารณาคดีนั้นๆ ไว้ก่อนหรือไม่

เมื่อผลการพิจารณาคดีที่ผู้กระทำความผิดเป็นคนวิกลจริต หรือ กึ่งวิกลจริตนั้นเป็นไปในแนวทางที่ศาลจำเป็นต้องพักการพิจารณาคดีนั้นๆ ไว้ก่อน และมีคำสั่งให้ส่งตัวบุคคลนั้นเข้ารับการรักษาภายในโรงพยาบาล บุคคลนั้นจะต้องเข้ารับการรักษาตัวเฉพาะในสถานพยาบาลที่กำหนดไว้เท่านั้น และจำต้องรับการรักษาโดยเคร่งครัด

มาตรการควบคุมตัวไว้ในสถานพยาบาลของประเทศไทย จากการศึกษาในบทที่ 3 พบว่า มาตรการควบคุมตัวผู้กระทำความผิดไว้ในสถานพยาบาลของไทยปรากฏอยู่ในประมวลกฎหมายอาญา มาตรา 48 และ 49 กล่าวคือ

- 1) กรณีเกี่ยวกับสภาพแห่งจิตของผู้กระทำความผิด ตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา 48 และ
- 2) กรณีผู้เสพสุราเป็นอาชญา หรือผู้เสพยาเสพติดให้โทษ ตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา 49

และมาตรา 65 แห่งประมวลกฎหมายอาญา บัญญัติว่า "ผู้ใดกระทำความผิดในขณะที่ไม่สามารถรู้ผิดชอบหรือไม่สามารถบังคับตนเองได้เพราะมีจิตบกพร่อง โรคลจริต หรือจิตฟั่นเฟือน ผู้นั้นไม่ต้องรับโทษสำหรับความผิดนั้น"

จากการศึกษาประมวลกฎหมายอาญา มาตรา 48 พบว่าอำนาจในการพิจารณาออกคำสั่งให้นำตัวผู้มีจิตบกพร่อง โรคลจริต หรือจิตฟั่นเฟือน ไปควบคุมตัวและทำการรักษาที่สถานพยาบาลคืออำนาจของศาล และต้องเป็นกรณีที่ได้มีการยื่นคำร้องต่อศาลหรือมีการพิจารณาคดีต่อศาล ซึ่งกรณีดังกล่าวศาลสามารถสั่งให้นำตัวผู้ป่วยเป็นโรคลจริตไปทำการรักษาได้เฉพาะกรณีที่มีการฟ้องคดีต่อศาลเท่านั้น หากกรณีปรากฏข้อเท็จจริงว่า ในชั้นพนักงานสอบสวน พบผู้ต้องหาที่กระทำความผิดเป็นผู้ที่มีจิตบกพร่อง โรคลจริต หรือจิตฟั่นเฟือน และกระทำความผิดในขณะที่ไม่สามารถรู้ผิดชอบตามมาตรา 65 พนักงานสอบสวนมีความเห็นสั่งไม่ฟ้อง และทำความเห็นพร้อมส่งสำนวนไปยังพนักงานอัยการ โดยไม่มีการควบคุมตัวผู้กระทำความผิด และปล่อยตัวผู้นั้นไปโดยไม่ได้ส่งตัวผู้กระทำความผิดไปทำการรักษาหรือควบคุมตัวที่สถานพยาบาลตามมาตรา 48 ทั้งนี้ เนื่องจากบทบัญญัติมาตรา 48 ให้อำนาจศาลเท่านั้นที่จะส่งตัวผู้กระทำความผิดไปควบคุมตัวที่สถานพยาบาล ดังนั้น หากกรณีในชั้นพนักงานสอบสวนและชั้นพนักงานอัยการและหากพนักงานอัยการมีคำสั่งเด็ดขาดไม่ฟ้อง พนักงานอัยการจะต้องปล่อยตัวผู้ต้องหาไปโดยไม่มีอำนาจควบคุมตัวและไม่มีการส่งตัวผู้ต้องหาไปทำการบำบัดรักษา และการปล่อยตัวผู้ต้องหาออกไปสู่สังคมโดยไม่มีการรักษาอาจจะมาซึ่งปัญหาอื่นๆ ตามมาอีกมากมาย

จากกรณีปัญหาดังกล่าวข้างต้น ผู้วิจัยจึงเห็นควรให้มีการแก้ไขเพิ่มเติมกฎหมายอาญา มาตรา 48

5. การห้ามประกอบอาชีพบางอย่าง

จากการศึกษามาตรการการห้ามประกอบอาชีพของประเทศต่างทั้งสามประเทศพบว่า **การห้ามประกอบอาชีพของประเทศเยอรมนี** จากการศึกษาพบว่า ประมวลกฎหมายอาญาเยอรมนี มาตรา 70 StGB กำหนดให้ผู้กระทำความผิดที่เกิดจากการประกอบอาชีพต้องทำงานภายใต้การดูแลของเจ้าพนักงานคุมประพฤติ หรือหน่วยงานชำนาญพิเศษอื่นๆ ซึ่งมาตรา 70 วางหลักไว้ว่า การกระทำความผิดที่เกิดขึ้นจากการประกอบอาชีพ หรือโดยใช้น้ำที่ทำงานไปในทางที่ผิด ศาลอาจมีคำสั่งห้ามบุคคลดังกล่าวประกอบอาชีพนั้น เพื่อป้องกันสังคมจากความเสียหายอันอาจเกิดขึ้นได้ เพราะการกระทำความผิดในอาชีพการงาน มักจะก่อให้เกิดความเสียหายที่ร้ายแรงทั้งต่อบุคคลอื่นและต่อสังคมส่วนรวม เนื่องจากบุคคลที่ประกอบอาชีพนั้นย่อมต้องเป็นผู้ที่มีความเชี่ยวชาญและมีความรับผิดชอบเฉพาะ การกำหนดระยะเวลาห้ามประกอบอาชีพเป็นการชั่วคราวนั้น อาจทำให้บุคคลกลับตัวและปรับปรุงพฤติกรรมนิสัยได้และเป็นการคุ้มครองสังคมให้ปลอดภัยตามเจตนารมณ์ของกฎหมายอาญา

การห้ามประกอบอาชีพของประเทศญี่ปุ่น พบว่า มาตรการเพื่อความปลอดภัยของประเทศญี่ปุ่นไม่พบมาตรการในการห้ามประกอบอาชีพบางอย่างไว้โดยตรง แต่ปรากฏมาตรการในการกำหนดเงื่อนไขคุมประพฤติ หรือการพักโทษ และการปล่อยโดยมีทัณฑ์บนสำหรับผู้กระทำความผิด ทั้งนี้ เพื่อให้ผู้ถูกคุมประพฤติหรือผู้ต้องพักการลงโทษ หรือการปล่อยโดยมีทัณฑ์บนได้ปรับปรุงพฤติกรรมนิสัย ดังนั้น หากกรณีมีการกระทำความผิดโดยอาศัยโอกาสที่ตนมีอาชีพหรือวิชาชีพ ศาลญี่ปุ่นมีอำนาจนำมาตรการคุมประพฤติหรือการพักโทษ และการปล่อยโดยมีทัณฑ์บนได้บังคับใช้กับกรณีการต้องห้ามประกอบอาชีพได้

จากกรณีดังกล่าวเห็นได้ว่าประเทศญี่ปุ่นบัญญัติมาตรการบังคับใช้วิธีการเพื่อความปลอดภัยในลักษณะกว้างๆ ครอบคลุมในทุกฐานความผิด โดยไม่ได้ระบุเจาะจงว่าต้องบังคับใช้ในกรณีความผิดประเภทใด ดังนั้น หากเกิดการกระทำความผิดขึ้นและเข้าเงื่อนไขที่จะนำมาบังคับใช้ได้ศาลก็สามารถบังคับใช้มาตรการดังกล่าวได้

การห้ามประกอบอาชีพของประเทศฝรั่งเศส จากการศึกษามาตรการเพื่อความปลอดภัยของประเทศฝรั่งเศสไม่พบมาตรการในการห้ามประกอบอาชีพของบัญญัติไว้ในประมวลกฎหมายอาญาฝรั่งเศส โดยตรง แต่พบว่าประเทศฝรั่งเศสได้นำมาตรการเพื่อความปลอดภัยมาบังคับใช้กับกรณีผู้ขับขี่ยานพาหนะกระทำความผิดกฎหมาย ทั้งนี้ เพื่อเป็นมาตรการในการป้องกันไม่ให้มีการกระทำผิดซ้ำอีก เช่น ผู้กระทำความผิดมีอาชีพเป็นผู้ขับขี่รถยนต์ สาธารณหากกระทำความผิดอันเนื่องมาจากการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ ผู้กระทำความผิดอาจถูกพักใช้ใบอนุญาตชั่วคราว ถูกยึด

ใบอนุญาตขับขี่ ได้สูงสุด 5 ปี ห้ามมิให้ขับขี่ยานพาหนะได้สูงสุด 5 ปี หรือ ยกเลิกใบอนุญาตขับขี่ และถูกห้ามมิให้ออกใบอนุญาตขับขี่ฉบับใหม่เป็นเวลาไม่เกิน 5 ปี ถูกยึดยานพาหนะที่ใช้ในการกระทำความผิด เป็นต้น

สำหรับการห้ามประกอบอาชีพของประเทศไทย จากการศึกษาประมวลกฎหมายอาญา มาตรา มาตรา 50 เปรียบเทียบประมวลกฎหมายอาญาของทั้ง 3 ต่างประเทศ พบว่ากฎหมายของ ประเทศเยอรมนีมีความเหมือนและคล้ายกับประมวลกฎหมายอาญาของไทยมากที่สุด และเมื่อ พิจารณาเปรียบเทียบพบว่าประมวลกฎหมายอาญามาตรา 50 ของไทยยังมีช่องว่างให้ผู้กระทำความ ผิดหลีกเลี่ยงไม่ปฏิบัติตามกฎหมาย เช่น หากกรณีศาลมีคำพิพากษาห้ามไม่ให้ผู้กระทำความผิด ประกอบอาชีพบางอย่าง ผู้กระทำความผิดสามารถว่าจ้างบุคคลอื่นกระทำการแทนหรือปฏิบัติตาม คำสั่งและคำแนะนำของผู้กระทำความผิดได้หรือไม่ ซึ่งจากการศึกษาประมวลกฎหมายอาญามาตรา 50 ของไทยไม่ปรากฏถ้อยคำในลักษณะห้ามไม่ให้ผู้กระทำความผิดว่าจ้างผู้อื่นให้กระทำการแทนหรือ ปฏิบัติตามคำสั่งและคำแนะนำของตนในอาชีพที่ตนต้องห้ามตามคำพิพากษา และจากการศึกษา ยังพบว่าประมวลกฎหมายอาญา มาตรา 196 กำหนดโทษสำหรับผู้ฝ่าฝืนคำสั่งศาลไว้ โดยกำหนดให้ ระวังโทษจำคุกไม่เกินหกเดือน หรือปรับไม่เกินหนึ่งพันบาท หรือทั้งจำ ทั้งปรับ เมื่อพิจารณา บทลงโทษดังกล่าวพบว่าโทษปรับมีอัตราน้อยมากเมื่อเทียบกับสภาพเศรษฐกิจและสังคมไทยใน ปัจจุบันจนอาจทำให้ผู้กระทำความผิดไม่มีความเกรงกลัวต่อการกระทำความผิด และหาก เปรียบเทียบกับโทษปรับในฐานความผิดลหุโทษพบว่าความผิดลหุโทษมีอัตราโทษปรับไม่เกินหนึ่ง หมื่นบาทซึ่งมากกว่าโทษในความผิดตามมาตรา 196 ดังนั้น ผู้วิจัยจึงเห็นว่าเพื่อให้ผู้กระทำความผิด เกิดความเกรงกลัวต่อการกระทำความผิดในมาตรา 50 และเพื่อให้อัตราโทษปรับมีความเหมาะสม กับสภาพเศรษฐกิจและสังคมไทยในปัจจุบัน ผู้วิจัยจึงเห็นควรให้มีการแก้ไขเพิ่มเติมโทษปรับใน ประมวลกฎหมายอาญามาตรา 196 และแก้ไขประมวลกฎหมายอาญามาตรา 50